

MEMÒRIA ANUAL

2024

NUTRICIÓ
Sense Fronteres

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ

2. ACTUEM DES DEL 2005

3. EIXOS D'ACCIÓ

4. ACCIÓ SOCIAL

4.1. Comparteix el Menjar

4.2. Alimentació i cohesió social

4.3. Formació en Educació Nutricional i voluntariat

5. COOPERACIÓ INTERNACIONAL

5.1. Gàmbia

5.2. Senegal

6. EDUCACIÓ PER A LA CIUDATANIA GLOBAL A CANÀRIES

7. CODESENVOLUPAMENT

8. COL·LABORACIÓ SOLIDÀRIA

9. EQUIP HUMÀ

10. COMPTES AUDITADES DEL 2024

1. Presentació

El 2024 ha suposat un any d'aprofundir i renovar els continguts als diversos àmbits d'actuació de Nutrició Sense Fronteres. És per aquest motiu, que s'ha incrementat també la nostra dinàmica de comunicació a fi de donar a conèixer no només el que fem, sinó sobretot perquè ho fem.

I és que actualment la dinàmica del món ve marcada per molts conflictes i per una desigualtat creixent de la inseguretat alimentària a nivell mundial. Aquesta realitat, que malauradament la governança de les institucions multilaterals no han estat capaces de reconduir, **fa que sigui imprescindible posar el dret a l'alimentació com un bé públic global que cal reivindicar arreu**, tant al Nord com al Sud Global, d'acord amb els compromisos de l'Agenda 2030.

La fam no pot esdevenir una arma de guerra contra la població civil, ni podem observar impassibles com el canvi climàtic condemna a la població de moltes franges del món a viure en unes condicions extremes que esdevenen inviables i generen migracions forçades.

Quan falten només sis anys perquè venci el termini del 2030, les tendències de reducció de la fam i la inseguretat alimentària encara no avancen en la direcció adequada per acabar amb la fam global al 2030, cal que arreu del món, ens comprometem a augmentar la resiliència de les comunitats per a millorar les condicions de vida per a tothom.

Pel que fa a l'àmbit internacional, hem enfortit la tasca de fer front a la desnutrició a **Gàmbia** concretament a Basse i Soma i, alhora, al **Senegal** hem donat continuïtat a projectes de cooperació amb xarxes de dones transformadores d'aliments.

Pel que fa a Canàries, hem continuat l'impuls de difusió d'una exposició itinerant a la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria (ULPGC) que **ha reactivat i ampliat la col·laboració amb diferents departaments de la ULPGC com també al Servicio Canario de Salud**

Pel que fa a Catalunya, el programa comparteix el menjar ha anat incrementant els espais geogràfics d'actuació. En aquests moments comptem amb una xarxa estable de donadors d'aliments per evitar el malbaratament alimentari que genera un impacte positiu en l'àmbit social, ambiental i econòmic ja que a partir de les donacions distribuïm alimentació saludable per a persones en context de vulnerabilitat alimentària alhora que reduïm les emissions de CO2. **De fet, cada any, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, certifica l'impacte positiu de la nostra tasca en l'àmbit de mitigació del canvi climàtic.**

Cal recordar que el dret a l'alimentació és un dret global i que actuar per assolir-lo, ha de ser un compromís ètic prioritari arreu del món.

Us compartim la memòria d'activitats i alhora us animem a participar-hi, donant suport a Nutrició sense Fronteres

Núria Camps Vidal
Directora General de
Nutrició sense Fronteres

Lluís Serra Majem
President de Nutrició sense Fronteres i
Rector de la Universidad de Las Palmas de
Gran Canaria

2. Actuem des del 2005

Història

Nutrició Sense Fronteres és una **organització sense ànim de lucre** que neix el 2005 **amb l'objectiu de contribuir a la disminució de desigualtats al món en matèria nutricional**. L'impulsen un grup multidisciplinari de professionals on metges, nutricionistes, dietistes, veterinaris farmacèutics, agrònoms, etc. col·laboren basant-se sempre en un enfocament de drets humans i des de la perspectiva de la cooperació i formació.

Tot això sota l'auspici de la Societat Espanyola de Nutrició Comunitària (SENC) i de la Càtedra UNESCO de Investigación, Planificación y Desarrollo de Sistemas de Salud de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria (ULPGC), amb l'objectiu de treballar per abordar la problemàtica nutricional.

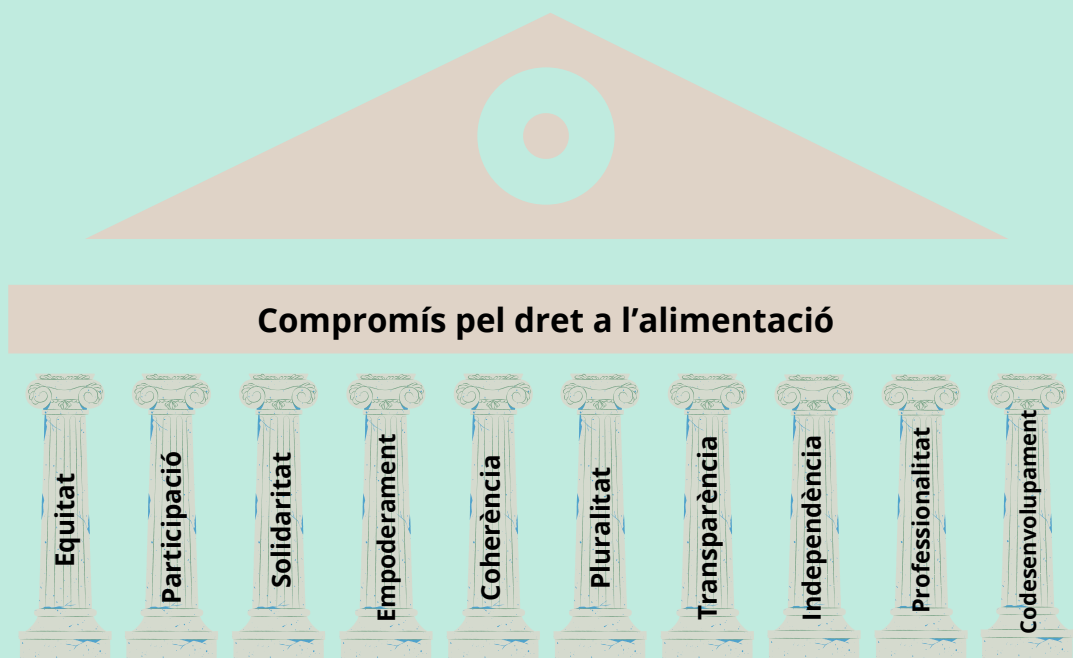
Missió

Contribuir a la disminució de les desigualtats al món en matèria nutricional d'acord amb els drets humans.

Actuant des de la cooperació, formació, equitat, capacitat i promovent l'ús equilibrat de recursos alimentaris d'acord amb l'Agenda 2030 i els ODS.

Valors

3. Eixos d'acció

EIX 1: Reducció de les desigualtats

La desigualtat és l'origen de la major part de les injustícies en tot el planeta. Per aquest motiu, el treball de transformació d'aquesta realitat ha de prioritzar la concentració d'esforços en la reducció de les desigualtats per aconseguir condicions dignes per a tothom.

EIX 3: Perspectiva de gènere:

Treballem incorporant la perspectiva de gènere en totes les accions de l'entitat entenent que la feminització de la pobresa és una realitat arreu del món.

És per això que a través dels projectes de Nutrició Sense Fronteres, es promouen alternatives per tal facilitar que les dones surtin de les condicions de vulnerabilitat. Aquesta perspectiva té un impacte positiu en tot el conjunt de la família i el seu entorn.

EIX 2: Sostenibilitat alimentària

Els sistemes alimentaris han d'estar compromesos amb el medi ambient. En aquest sentit, l'ús que es fa dels recursos alimentaris és de molta importància per a la lluita contra la desnutrició i per frenar el canvi climàtic.

Això és especialment important, tenint en compte que els països en vies de desenvolupament no tenen accés als recursos alimentaris i alhora, els països desenvolupats malgasten un terç dels aliments que es produeixen en el món.

EIX 4: Formació i Investigació

NSF treballa per desenvolupar i promoure, anàlisis, recerca i desenvolupament d'iniciatives per obtenir dades reals amb l'objectiu de disposar d'una perspectiva àmplia sobre els col·lectius amb els quals treballem (recollida d'informació, realització d'enquestes).

OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

4. Acció social

4.1.DINÀMICA del Programa Comparteix el menjar

4.2.PRIORITATS del Programa Comparteix el menjar

- Promoure el dret a una alimentació adequada
- Reduir el malbaratament alimentari
- Garantir la distribució digne d'aliments saludables i sostenibles
- Garantir la seguretat alimentària de tot el procés i la traçabilitat.

IMPACTE SOCIAL

- Millorar l'accés a aliments a persones en vulnerabilitat alimentària o en risc d'exclusió social
- Generar un impacte social positiu que afavoreix la inclusió social.
- Enfortir dinàmiques comunitària de suport mutu.
- Contribuir a l'empoderament de les persones.

IMPACTE AMBIENTAL

- Generar un impacte ambiental positiu amb l'estalvi d'emissions de CO₂ i d'estalvi d'aigua.
- Redueix la petjada ecològica i es fa prevenció del canvi climàtic.
- La iniciativa permet el compliment de la normativa legal aprovada al Parlament de Catalunya amb la Llei 3/2020, 11 de març de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris

IMPACTE ECONÒMIC

- Genera un suport positiu a les persones i famílies receptores d'aliments
- Genera un suport positiu als donadors d'excedent alimentari que reben un certificat de donació que permet desgravar impostos.

4.3.Treball en Xarxa del Comparteix el Menjar

El programa Comparteix el Menjar destaca per ser el programa de Nutrició sense Fronteres que des de fa més de 12 anys, disposa d'una xarxa estable de donadors públics, privats i entitats socials que treballen conjuntament per reduir a fer realitat un objectiu comú. **Aquest esforç conjunt és un dels principals actius del programa.**

L'objectiu del **Comparteix el Menjar** és **reduir el malbaratament alimentari** d'hotels, restaurants, caterings, promovent l'aprofitament d'aquests aliments sobrants per fins socials.

A través del Programa, Nutrició Sense Fronteres ha promogut i promoure **l'accés a una alimentació saludable per a persones en risc o en situació d'exclusió social** (persones sense llar, dones, persones d'origen divers) a la província de Barcelona.

Actualment, el projecte ha permès crear una xarxa d'actors (entitats, empreses donants i múltiples agents de la cadena alimentària), tots ells implicats en la reducció i sensibilització contra el malbaratament alimentari.

En l'actualitat, es treballa no només amb restaurants, hotels i escoles sinó que també amb productors, distribuïdors i empreses alimentàries, així com amb aportacions d'institucions públiques i de diverses fundacions privades.

Al 2024 volem agrair les aportacions de:

- Gastrofira
- Hotel Majestic
- Hotel Princess Negresco
- Hotel Princess Barcelona
- Hotel Alimara
- Hotel Arts
- Hotel Gran Melià Torre Melina
- Hotel Grand Hyatt
- Gran Hotel Havana
- Disticenter
- Espigoladors
- Esteve
- Fundació Dr. Melchor Colet
- Fundació Àurea
- Residència Àgora
- Sibarís
- Ass. Ressò Vilafranca
- Ass. de Celíacs
- Casa Bién
- Escola Dolors Monserdà
- Escola La Salle Bonanova
- Escola Maristes Les Corts
- Escola Maristes Sants
- Gavà Mar- Fundació Ausolán
- Escola Virolai
- Escola Xirinacs
- Ingredients & Desserts
- Levadura Madre
- Mercat de la Boqueria
- Especialitats Masdeu Group, Puigdàlber
- Rebost de Gràcia
- Rebost Solidari, Vilafranca

amb el suport de:

Generalitat
de Catalunya
**Departament
de Drets Socials
i Inclusió**

Ajuntament de
Barcelona

i. Programa de compensació d'emissions GEH

El programa voluntari de compensació d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic i la Generalitat de Catalunya, es basa en promoure la reducció d'emissions GEH a través de projectes en matèria de canvi climàtic.

Durant l'any 2024, el programa Comparteix el menjar va reduir un total de 161,2 tones de CO2 mitjançant la reducció de malbaratament alimentari.

Pel que fa a Nutrició sense Fronteres el Programa certifica l'impacte positiu de la nostra tasca en l'àmbit de mitigació del canvi climàtic.

L'any 2024, NSF és reconeguda com a **entitat ambiental pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya** (Registre d'Entitats de Medi Ambient), ja que també una de les finalitats de la nostra tasca és la protecció del medi ambient.

amb el suport de:

**Oficina Catalana
del Canvi Climàtic**

ii. Cuines solidàries: Fundació Dr. Melchor Colet

La **Fundació Dr Melchor Colet** és una entitat situada a Esplugues de Llobregat amb qui mantenim una relació de col·laboració molt important. Cada setmana, la fundació dona suport al programa **Comparteix el Menjar** amb la donació de 400 plats cuinats. Aquests, són molt importants per al programa, ja que no només són àpats variats i saludables, sinó que a més ens ofereixen la possibilitat de poder entregar de forma regular aquests aliments a les entitats amb les quals col·laborem que atenen persones en situació de vulnerabilitat.

**FUNDACIÓN
DR. MELCHOR COLET**

iii. Fundació Espigoladors

La Fundació Espigoladors ens ofereix els excedents alimentaris de producte fresc directament dels camps i és una aportació important de cara a diversificar els aliments que distribuïm.

L'aportació de fruita i verdura és important de cara a aconseguir una dieta saludable.

espigoladors

iv. Sinergies entra donadors i receptors

El passat mes de febrer vam signar un conveni de col·laboració amb la Salle Bonanova per a la donació del seu excedent alimentari a Nutrició Sense Fronteres. Des del primer moment, tot l'equip directiu i personal de cuina de l'escola van mostrar un compromís magnífic tant per a la reducció del malbaratament alimentari com per a poder destinar aquests aliments a entitats socials que atenen persones en situació de vulnerabilitat

Amb aquesta nova col·laboració, només ens faltava trobar l'entitat social adequada per a rebre i gestionar tot aquest menjar que la Salle Bonanova ens volia aportar. És aquí quan va aparèixer la Fundació per a l'Esport i l'Educació de Barcelona (FEEB), una entitat amb més de 20 anys d'història que utilitza l'esport i el lleure com a eines educatives, fent una gran feina amb diferents projectes com és el Temps de Joc, el qual dona resposta a les necessitats alimentàries, educatives i d'oci per a nens i nenes de 5 a 12 anys.

A través d'aquesta col·laboració, cada setmana els àpats que ens aporta la Salle Bonanova es distribueixen als dos centres de la FEEB, la qual cosa els permet poder oferir als nens i nenes cada dissabte una alimentació saludable, variada i de qualitat que ha estat molt ben rebuda tant per part dels infants com dels monitors.

V. Escoles implicades contra el malbaratament

Les escoles són un dels actors principals en l'actualitat per al reaprofitament alimentari. En els centres educatius, és molt difícil per als professionals de cuina fer les quantitats exactes de menjar que necessiten els alumnes, ja que de cap manera pot faltar menjar i, per tant, és habitual fer-ne més quantitat de la que finalment s'acaba consumint. És per això que és un dels punts on és més important recollir aquests aliments sobrants i així evitar que aquests es malbaratin.

Durant el 2024, hem pogut comptar amb la col·laboració de diferents escoles com són: **La Salle Bonanova, els Maristes de Sants i les Corts, l'escola Dolors Monserdà Santa Pau, l'escola Gavà Mar, l'escola els Xirinacs i l'escola Virolai.**

Tots aquests centres educatius han fet una gran feina per a reduir el malbaratament, però també una gran tasca de sensibilització cap a totes les nenes i nens perquè entenguin la importància de no malbaratar aliments.

4.4. Formació i sensibilització

Dins del programa **Comparteix el Menjar**, desenvolupem accions de formació i sensibilització que van més enllà de la simple distribució d'aliments. Aquestes activitats tenen com a objectiu conscienciar sobre la importància de reduir el malbaratament alimentari i promoure una alimentació saludable i sostenible, especialment entre les persones en situació de vulnerabilitat.

Mitjançant tallers, xerrades i altres iniciatives educatives, treballem per fomentar hàbits alimentaris saludables i responsables, contribuint així a enfortir els vincles comunitaris i a garantir el dret universal a una alimentació adequada.

i. Formació a centres educatius

Durant aquest 2024, s'ha intensificat l'interès del món educatiu al nostre **Programa Comparteix el Menjar**, però també sobre alimentació saludable i sostenible.

Així doncs, al llarg de l'any hem estat presents als següents centres de secundària: Institut de Castellbisbal, Institut Illa dels Banyols del Prat de Llobregat, l'Institut Marianao de Sant Boi de Llobregat, l'Institut Severo Ochoa d'Esplugues de Llobregat, l'Institut les Salines del Prat de Llobregat i l'Institut Gabriela Mistral de Sant Vicenç dels Horts. Alhora un any més vam poder fer una ponència als alumnes de Nutrició Humana i Dietètica de la Universitat Ramon Llull - Blanquerna.

ii. Joc de la Seguretat Alimentària i Nutricional Sostenible

Durant l'últim trimestre de 2024, el Joc de la Seguretat Alimentària i Nutricional Sostenible, creat per Nutrició Sense Fronteres elaborat a partir de la col·laboració amb TearSAN (Brasil), ha recorregut 22 escoles de 17 poblacions de la província de Girona. Aquesta iniciativa s'ha integrat a l'espai menjador de l'empresa "BOISA" amb l'objectiu de conscienciar els alumnes sobre la importància d'una alimentació saludable i sostenible.

A causa de l'èxit de la prova pilot, el joc s'ampliarà a 18 nous centres educatius de més de 12 poblacions, arribant així a un total de 40 escoles.

Els municipis participants en aquesta experiència educativa són: Begur, Pals, Esclanyà, la Bisbal de l'Empordà, Corçà, Vulpellac, Ullastret, Cruïlles, Sant Sadurní de l'Heura, la Pera, Palafrugell, Mont-ras, Verges, Albons, Belcaire de l'Empordà, l'Estartit, Ullà, Girona, Quart, Fornells de la Selva, Cassà de la Selva, Flaçà, Celrà, Riells i Viabrea, Hostalric, Les Preses, Riudaura, Olot i Roses.

iii. Difusió per evitar el malbaratament alimentari

Durant el novembre del 2024, la directora de Nutrició Sense Fronteres Núria Camps va ser entrevistada al programa de televisió + Xarxa + Sostenibilitat, el programa copresentat per Clàudia Brunsó i Güell i Alfred Rodríguez Picó, en què vam tenir l'oportunitat de parlar sobre malbaratament alimentari. El programa es va emetre per les televisions locals de Catalunya que col·laboren amb la Xarxa com és el cas de Mataró TV, Betevé o VOTV entre d'altres.

Vídeo

4.5. Formació en Educació Nutricional i voluntariat

i. Universitats

Les universitats són un actor que cada any va esdevenint més important dins de Nutrició Sense Fronteres, ja que ens aporten a persones molt diverses amb diferents punts de vista, i també un espai interessant on crear un context d'aprenentatge mutu que ens ajuda a seguir creixent com a entitat gràcies a les aportacions de persones que provenen de diferents estudis però també de diferents nacionalitats.

Durant el curs 2024 - 2025 hem pogut comptar amb estudiants de les següents universitats:

Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya

Universitat Carlemany d'Andorra

Toulouse Business School

Universitat Oberta de Catalunya

Universidad Europea de Madrid

Universitat Pompeu Fabra

Universitat Autònoma de Barcelona

ii. Voluntariat internacional

Durant aquest 2024, algunes persones que han visitat Barcelona amb l'objectiu de poder fer un voluntariat de dues setmanes han mostrat interès per als nostres projectes locals. Això ha comportat que cinc voluntaris d'Anglaterra i Dinamarca hagin participat amb l'entitat, tant donant suport a la furgoneta que gestiona l'excedent alimentari com participant en tasques de disseny web i de millora de les xarxes socials.

iii. Escola de Mitjans Audiovisuals (EMAV)

Per segon any consecutiu, l'**EMAV** ha escollit a Nutrició Sense Fronteres per a desenvolupar un vídeo explicatiu de la nostra feina. Aquest vídeo el realitzen estudiants d'últim curs i forma part de la seva formació acadèmica.

Enguany, la finalitat del vídeo ha estat la d'explicar el projecte **Comparteix el Menjar** per a obtenir nous donadors. Els alumnes: Fernando Gómez, Esther Espino, Héctor Simón, Janira Margelí, Jairo Escobar, Jael Álvarez, Carla Croce, Mariona Pont, Gal·la Corral, Roberto Gubanov, Joan Encinas, José Navas, Alan Rodríguez i Max da Silva, han tingut una gran implicació en el projecte, fent bona feina, demostrant una excel·lent professionalitat.

El vídeo ha comptat amb la col·laboració de l'Escola Maristes de Sants

emav

El vídeo complet està disponible a la pàgina web de Nutrició Sense Fronteres:

Vídeo

5. Cooperació Internacional

Si hi ha un àmbit en que hem consolidat el 2024 és sens dubte l'àmbit de cooperació internacional ja que s'ha produït un creixement qualitatiu a Gàmbia amb la implementació del nou Acord de Cooperació amb les Autoritats de Salut de Gàmbia per al període 2023-2026.

Alhora, també en aquest 2024, s'ha ampliat la feina a de cooperació directa a Senegal, amb el suport a dues xarxes de dones, millorant la salut i la seguretat alimentària amb perspectiva de gènere.

A) Gàmbia

Amb una població de 2,6 milions de persones, Gàmbia és un dels països més pobres de l'Àfrica subsahariana, fet que es veu clarament representat pel lloc 174 de 191 que ocupa a l'Índex de Desenvolupament Humà de Nacions Unides 2022. Segons dades de Nacions Unides la taxa de pobresa era del 53,4% l'any 2020, concentrant-se sobretot a les àrees rurals, on afecta el 76% de la població. Gairebé el 75% dels pobres i el 91% dels extremadament pobres, és població agrícola.

I és que ens els darrers temps, la inseguretat alimentària a Gàmbia va augmentar del 8% el 2016 al 13,4% el 2021 i després es va disparar al 27% el 2022. Per tant, podem observar com, lluny de millorar, l'evolució ha estat negativa. El juliol del 2023 la inflació dels preus dels aliments va ser del 24%, a causa principalment dels desequilibris que van afectar els mercats mundials de productes bàsics, la depreciació de la moneda local i els persistents problemes estructurals del port de Banjul.

Nutrició sense Fronteres, desenvolupa un programa de seguretat alimentària per a la població materno-infantil a la República de Gàmbia, construint al 2007 el Centre de Recuperació Nutricional Maternoinfantil (CREN) proper a l'Hospital Regional de Basse, (URR), i al 2012 un nou CREN ubicat dins el recinte de l'Hospital de Soma (LRR).

Els CRENs responen a la necessitat d'atendre un dret humà bàsic com és el dret a la salut, en aquest cas entre un col·lectiu tan vulnerable com el que representen els menors de 0 a 5 anys i les dones embarassades. Les elevades taxes de desnutrició aguda entre els infants d'aquesta edat a la zona d'actuació posen en risc el seu dret fonamental a la vida, mentre que les mares desnodrides que donen a llum tenen més riscos per a la seva salut i de que el nadó neixi amb baix pes i acabi desenvolupant desnutrició.

Els CRENS son espais dinàmics i segurs per promoure la salut nutricional i el tractament contra la desnutrició infantil aguda.

CREN
Centre for Nutrition
Recovery and Education

Cal tenir present, que el 44% de la població de Gàmbia és menor de 14 anys.

La desnutrició no només afectarà la supervivència infantil, sinó que en les primeres etapes de la vida tindrà una sèrie de conseqüències immediates i futures per això és importantíssim actuar el més aviat possible per aconseguir la recuperació.

Durant l'estada ingressat al CREN, l'infant està en tot moment acompanyat de la seva mare, i és un bon moment per contribuir a millorar la seva formació nutricional, introducció de nous hàbits que poden millorar la salut de tota la família.

El CREN de Soma genera dinàmiques per incrementar la resiliència de les comunitats

En aquests moments els CREN de Soma, no dur a terme la funció de tenir els infants ingressats en el recinte del CREN ja que aquesta funció ha estat transferida amb èxit al mateix hospital de Soma, que és qui dins de l'àrea de Pediatria atén també als infants desnodrits fins a la seva recuperació.

Per aquest motiu des de Nutrició sense Fronteres ens proposem de donar suport a que la funció del CREN **esdevingui un espai per promoure l'Educació Nutricional a la regió** i com a un espai per a **promoure la formació orientada a la conservació i transformació d'aliments per les comunitats rurals** perquè puguin disposar d'aliments durant més temps i evitar caure en un llarg període d'inseguretat alimentària. En aquest sentit s'ha iniciat el suport a un **grup de dones de Dongoroba** que estan impulsant un obrador comunitari.

Elles són el mateix grup de dones que al 2022 van impulsar l'elaboració del Teddugal, com a suplement alimentari per superar un període en que Gambia s'havia quedat sense estocs per la de les fórmules terapèutiques F75 i F100 que s'administren per superar la desnutrició infantil aguda. Fruit d'aquella experiència exitosa que van fer de forma improvisada, ara es crea la infraestructura que permeti una producció i transformació i distribució de producte de forma estable.

Dades del CRENS relatives a l'any 2024

CREN de Basse

El CREN de Basse, inaugurat el desembre de 2010, ha dut a terme una tasca continuada de prevenció i tractament de la desnutrició aguda i s'ha mantingut sempre obert amb atenció les 24 hores tots els dies de la setmana, tasca àmpliament reconeguda i valorada per part de les comunitats. Alhora, des del CREN també s'impulsa la tasca de promoció de la salut materno infantil.

L'equip del CREN integrat exclusivament per personal local, està integrat per un infermer contractat pel ministeri, 4 infermers auxiliars i un equip de logística (dues cuineres, equip de neteja, dos vigilants). Hi ha un delegat regional per la coordinació de projectes a Gàmbia i Senegal. Hi ha un representant local de NSF a cada CREN que és auxiliar d'infermeria. Des de Canàries professionals de la medicina i la direcció de Nutrició sense Fronteres viatgen durant alguns períodes al centre per dur a terme un seguiment i supervisió de la tasca que s'hi desenvolupa.

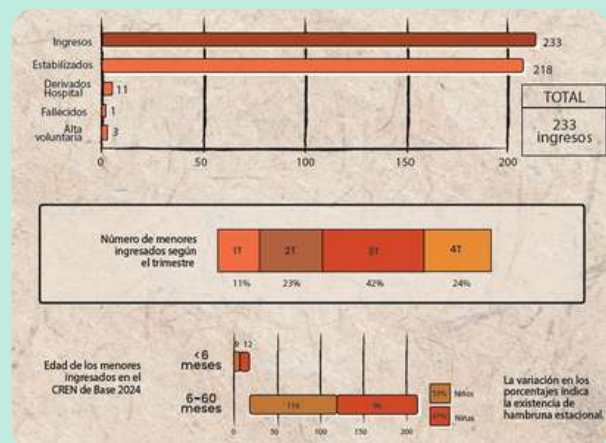
Cal destacar que el CREN està situat a molt poca distància de l'hospital de Basse amb el que treballa conjuntament. De fet, des de la seva inauguració, les autoritats gambianes, és a dir, el Ministeri de Salut, les administracions del districte sanitari, el governador de la regió i la National Nutritional Agency, treballen en col·laboració amb NSF per coordinar el programa de suport i vigilància nutricional de la regió.

Al llarg de l'any 2024 el CREN de Basse ha registrat un total de 233 ingressos.

218 d'aquests es van estabilitzar al mateix centre, 11 es van derivar a l'hospital, 3 van demanar l'alta voluntària i malauradament un va morir.

La concentració dels ingressos el tercer i quart trimestre mostren que hi ha fam estacional ja que junts superen el 65% dels ingressos de l'any.

També 226 infants han estat atesos al CREN en un total de 1.356 visites ambulatories.

amb el suport de:

Visita del Vicepresident de Gàmbia al CREN de Basse

El passat dilluns 22 de juliol de 2024, al CREN de Basse vàrem tenir la visita del **Vicepresident del govern de Gàmbia el Sr. Muhammed BS Jallow, juntament amb el Director de l'Agència Nacional de Nutrició (NaNA) el Sr. Malang Fofana**, els qui van poder conèixer la important tasca que desenvolupa Nutrició Sense Fronteres juntament amb el Ministeri de Salut i NaNA per reduir la desnutrició infantil.

Des del 2010, milers de nens i nenes de menys de 5 anys han pogut superar la desnutrició en ser ingressats al CREN.

Nutrició Sense Fronteres i tot l'equip del CREN agraeix molt la visita del Vicepresident i el seu suport, ja que suposa un reconeixement del rol important del Centre i l'impacte positiu a tota la regió de la feina feta de prevenció i tractament de la desnutrició per part del personal sanitari local.

CREN
Centre for Nutrition
Recovery and Education

Formació pel diagnòstic precoç de la desnutrició infantil

Formació MUAC

A la regió de l'Upper River Region, hem desenvolupat un projecte per enfortir la capacitat de les mares en la detecció i prevenció de la desnutrició infantil mitjançant la cinta de Mesurament del Perímetre del Mig del Braç (MUAC). Amb el suport de la Federación Canaria de Municipios (FECAM) i la Direcció Regional de Salut de Basse, 245 mares de 56 comunitats han rebut capacitació per identificar i derivar infants en risc als Centres de Recuperació Nutricional (CREN).

Els grups de Mares del MUAC han establert una xarxa comunitària que facilita la detecció primerenca i el seguiment de casos, a més de capacitar altres mares per realitzar mesuraments a casa seva. També fan visites domiciliàries per monitoritzar la recuperació infantil i evitar l'abandonament del tractament.

es sessions de capacitació van incloure temes sobre nutrició, ús de la cinta MUAC i la validació de dades recopilades. Com a resultat, s'ha aconseguit una participació alta i la creació d'un sistema sostenible de vigilància comunitària.

amb el suport de:

Jornades de formació per a infermeres i infermers

Durant els dies 5, 6 i 7 de juny, van tenir lloc a Basse les jornades de formació per a infermeres i infermers en el diagnòstic i tractament de la desnutrició aguda organitzades per Nutrició sense Fronteres, el Ministeri de Salut de Gàmbia i l'Agència Nacional de Nutrició (NaNa), amb el suport del Gobierno de Canarias. Les sessions, a les quals van assistir un total de 29 participants dels 24 centres rurals de la Upper River Region (URR), van servir per continuar formant al personal sanitari en el tractament de la malnutrició.

Atesa la bona acollida que ha tingut la iniciativa esperem seguir enfortint la formació del personal sanitari local, moltes de les quals són dones, cosa que ens permetrà millorar l'atenció tant al CREN de Basse com a tota la regió.

Amb motiu de l'augment de la desnutrició, s'ha promogut la formació per tal que es pugui gestionar amb èxit els casos de desnutrició, especialment en l'entorn ambulatori en les comunitats on es poden prevenir complicacions que evitin una gestió més intensiva.

Els auxiliars d'infermeria del CREN de Basse, Fatou Manneh, Omar Bah, Meta Bah i Alhagie Kebbeh, així com l'infermer Lamin Kebbeh, entre d'altres, van rebre el diploma que acredita que han finalitzat la formació. Es tracta d'un programa que enfortirà el procés d'atenció comunitària que vetlla per evitar la desnutrició

B) Senegal. Rufisque Nord

La dinàmica d'empoderament de les dones activa el desenvolupament dels pobles. A Senegal hi ha una arrelada tradició d'organització comunitària de les dones que s'organitzen per en xarxes de suport mutu. Per aquest motiu a Senegal hi ha una àmplia presència de Xarxes de Dones que han anat guanyant pes en la societat i en la legislació. Entre altres coses les persones electes tant al Parlament, com als governs municipals són de composició paritària.

Participació de la Xarxa de Dones Transformadores de Rufisque Nord a la Setmana Mundial de l'Emprenedoria.

Durant el 2024, des de Nutrició Sense Fronteres hem donat suport al grup de dones de *Réseau des Femmes Transformatrices de Rufisque Nord* (RFTRN) en el seu projecte de transformació d'Aliments Locals a Rufisque, Senegal. Aquest projecte s'ha consolidat, podent així ser una important sortida laboral per a dones d'aquesta zona del Senegal.

Per tal de poder seguir amb el creixement de RFTRN, aquest 2024, l'associació ha pogut presentar els seus productes en el marc de la Setmana Mundial de l'Emprenedoria. Aquesta iniciativa global, es va crear amb l'objectiu d'enfortir la cultura emprenedora i es va dur a terme simultàniament en 180 països amb l'objectiu d'inspirar a emprendre, brindar eines i fer networking.

Valorem molt positivament el creixement qualitatiu que ha suposat per a elles, un grup de dones dels barris perifèrics de la ciutat metropolitana de Rufisque Nord, ja que són les protagonistes de la millora al barri.

amb el suport de:

Trobada de dones d'intercanvi d'experiències de transformació d'aliments

A Rufisque Nord, Senegal, ha tingut lloc la trobada “Dones i Desenvolupament, experiències en processament de productes locals” organitzat per la Réseau Droit al Développement pour d'Autres Alternatives (REDA), la Xarxa de Dones Transformadores de Rufisque Nord (RFTRN) i Nutrició Sense Fronteres.

La jornada, que va comptar amb la participació de 56 dones i la presència de l'alcalde de Rufisque Nord el Sr. Assane Kassé, va ser una oportunitat per debatre sobre l'impacte de la crisi alimentària al Senegal.

S'hi van presentar les experiències d'èxit en la transformació d'aliments per part de la Sra. Bambi Soumaré de REDA a Dakar, la Sra. Ndira Ndiour de RFTRN a Rufisque Nord i la Sra. Ndèye Diouf del projecte “Unité semi industrielle”. La directora de Nutrició Sense Fronteres, la Sra. Núria Camps va posar en valor la feina que s'està fent al Senegal mitjançant les xarxes de dones que promouen circuits curts de producció i comercialització local.

El congrés va tenir molt bona acollida per part de les participants, del qual se'n van fer ressò els mitjans de comunicació a les televisions locals.

amb el suport de:

B) Senegal. Dakar

Fòrum Nacional de Nutrició al Senegal

El passat maig del 2024 es va celebrar el Fòrum Nacional de Nutrició al Senegal organitzat conjuntament per REDA y Nutrició Sense Fronteres, amb el suport del Cabildo de Gran Canaria. L'esdeveniment va reunir unes 90 persones representants de grups de dones de tota la regió de Dakar, representants de municipis, organitzacions internacionals, investigadors, membres de REDA, periodistes, líders comunitaris, líders religiosos i culturals.

Les persones assistents van poder presenciar l'explicació per part de REDA del projecte valorització dels productes locals per millorar la nutrició de la població en suport de la capacitació socioeconòmica de les dones de Keur Massar (Dakar) per a l'apoderament socioeconòmic de les dones a través del processament de cereals locals. Degut a que l'associació de l'ONG amb REDA té una gran acceptació a la regió, la jornada va ser tot un èxit i més de 50 col·lectius de dones van decidir sumar-se a REDA en aquesta campanya de canvi de comportament. A més, l'acte va tenir un gran ressò a nivell informatiu, ja que va ser notícia al diari REWMI i a la televisió 7tv.

amb el suport de:

6. Ciutadania i Educació Global

Participem al programa de sessions "Bridge to Africa"

Del 20 al 25 de maig, la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria (ULPGC) va acollir el programa "**Bridge to Africa**", un esdeveniment que va incloure conferències, xerrades i presentacions tècniques vinculades a l'Àfrica. Nutrició Sense Fronteres hi va participar a través de la presència de la Dra. Gloria González Azpéitia, catedràtica de la ULPGC i col·laboradora de NSF a l'Àfrica. En la seva intervenció, va presentar l'acció que l'organització està desenvolupant a Gàmbia per reduir la desnutrició infantil mitjançant els Centres de Recuperació Materno-Infantils (CREN) de les regions de Basse i Soma. Aquesta tasca és especialment rellevant ara que la zona està patint un augment de la inseguretat alimentària, fet que fa que els CREN siguin fonamentals tant per prevenir com per tractar casos de desnutrició entre infants.

D'aquesta manera, NSF va reforçar la seva visibilitat en un marc universitari i científic, mostrant de forma clara i detallada com la seva intervenció aborda un problema creixent a Gàmbia i posant en relleu la importància dels Centres de Recuperació Materno-Infantils com a resposta directa a les necessitats de la població infantil més vulnerable.

INCREMENTO DE LA INSEGURIDAD ALIMENTARIA

→ CONTEXTO LOCAL PREEXISTENTE EN GAMBIA →

- Agricultura de subsistencia poco desarrollada
- 50% del de los alimentos que consume Gambia se importan
- Fuerte desigualdad de las mujeres MGF
- 3 empresas chinas acaparan la pesca para hacer harina de pescado para pollos y cerdos de China

→ Contexto global reciente difícil → COVID, INVASIÓN DE UCRANIA

- + La inseguridad alimentaria 2016 era del 8% paso al 13,4% (2021) y al 27% en 2022

+ El incremento del precio de los alimentos fue del 24% en julio de 2023.

A photograph of a woman with short blonde hair and glasses, wearing a blue patterned jacket, speaking at a podium. Behind her is a purple backdrop with the text 'BRIDGE to AFRICA'.

BRIDGE to AFRICA - LAS PALMAS de GRAN CANARIA

Nutrición sin fronteras
Gloria González
Prof. ULPGC

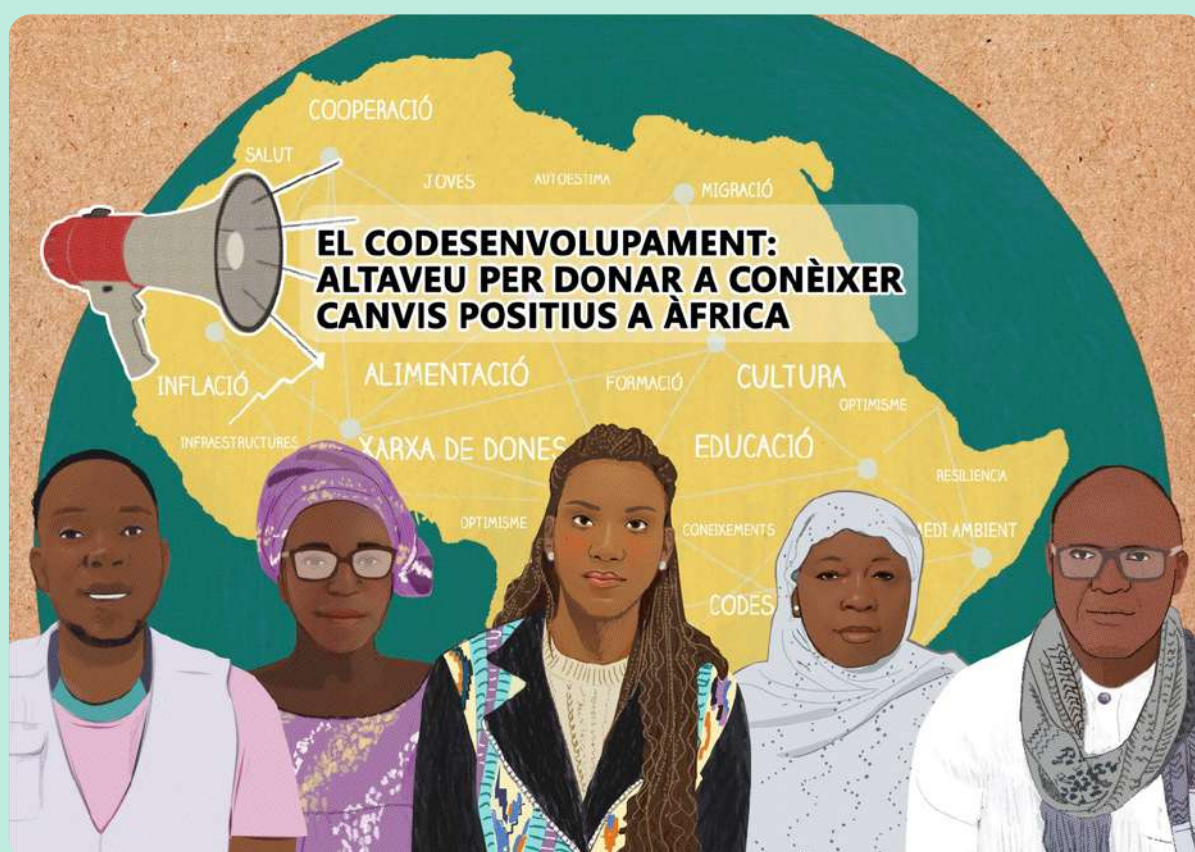
35 1989 2024
Aniversario

7. Codesenvolupament

Altaveu per donar a conèixer canvis positius a Àfrica

En el marc del projecte realitzat en col·laboració amb el Cabildo de Gran Canaria, hem creat uns vídeos per conèixer l'opinió de cinc persones diferents d'origen africà que ens comparteixen el seu punt de vista sobre els reptes més importants que viuen actualment els Països del Sud.

Aquests vídeos consisteixen en cinc petits reportatges on els protagonistes són persones d'origen senegalès i gambià, parlen sobre la inflació, el rol de les dones i els joves i sobre el futur al continent.

amb el suport de:

8. Col·laboracions solidàries

➔ A) Looking For Development

Al documental "**Descubriendo el Codesarrollo: Una mirada desde Canarias**" elaborat per Looking For Development amb el suport del Gobierno de Canarias, es recullen diferents mirades des de la cooperació canària. Tant el President como la Directora de Nutrició sense Fronteres exposen les aportacions positives del codesenvolupament.

A la dinàmica de cooperació internacional, les persones migrants aporten els seus sabers, les seves llengües, les seves pautes culturals i alhora poden incorporar els aprenentatges del nostre país. En aquest sentit, podem afirmar que la seva participació pot contribuir a millorar la qualitat de la cooperació, propiciar una major apropiació de la comunitat local de forma que resulta més transformadora i sostenible.

[Veure el vídeo](#)

➔ B) Associació Boobokunda

És un col·lectiu de persones compromeses que sempre s'impliquen a visitar el CREN de Basse. Van col·laborar, molt especialment en els moments difícils, en que el seu suport va ser important per garantir la continuïtat de la tasca.

9. Equip humà

Nutrició Sense Fronteres compta amb un equip compromès i qualificat que treballa amb l'objectiu de generar un impacte positiu a través dels projectes que impulsem i garantir així l'accés a una alimentació adequada. Està format per la Junta Directiva i l'Equip Tècnic, que compta amb la col·laboració de voluntariat de persones expertes i també d'estudiants.

JUNTA DIRECTIVA

PRESIDENT:

Lluís Serra Majem,

rector de la Universidad de Las Palmas de Gran Canaria i catedràtic de Medicina Preventiva i Salut Pública

VICEPRESIDENT

Sergio Torres Wiehink

SECRETÀRIA

Gemma Salvador,

dietista -nutricionista de l'Agència de Salut Pública de Catalunya

TRESORERA

Joy Ngo,

nutricionista per la Boston University i màster en Salut Pública. Professor de Nutrició comunitària a la Universitat de Vic i a la UOC

VOCAL

Victoria Arijal Val

catedràtica de Medicina Preventiva i Salut Pública. Grup de nutrició i Salut Mental a la Universitat Rovira i Virgili.

VOCAL

Maria Jesús Tolosa

veterinària, Inspecció Seguretat Alimentària de l'Agència de Salut Pública de Catalunya

VOCAL

Santiago Ferrándiz

doctor en medicina i cirurgia i especialitat en emergències mèdiques.

VOCAL

David Esteller

ex-responsable del projecte AECOC contra el malbaratament alimentari

VOCAL

Ismael San Mauro

dietista-nutricionista i doctor en biomedicina per la Universidad Complutense de Madrid

VOCAL

Daniel Giménez

responsable de gestió del coneixement de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

EQUIP TÈCNIC

DIRECTORA GENERAL

Núria Camps i Vidal

experta en avaluació de polítiques públiques i cooperació internacional

ÀREA DE NUTRICIÓ

Lourdes Ribas

metgessa i nutricionista

Montserrat Banqué

metgessa i nutricionista

TÈCNIC DE COMUNICACIÓ

Pere Salvador

postgrau en gestió de recursos humans

RESPONSABLE DE NSF A

GÀMBIA I SENEGAL

Ababacar Thiakh

llicenciat en història i postgrau en Desenvolupament Internacional

GESTIÓ D'ALIMENTS

Hernan Collado

graduat en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

RESPONSABLE DE

VOLUNTARIAT

Montserrat Banqué

metgessa i nutricionista

PERSONAL CREN BASSE

Lamin Kebek

Director del CREN i és Infermer titulat

Omar Baldeh

Coordinador de Nutrition Without Borders i Auxiliar Infermeria

Metta Bah

Auxiliar Infermeria

Alhagie Kebbeh

Auxiliar Infermeria

Fatou Manneh

Auxiliar Infermeria

Omar Sowe

Auxiliar Infermeria

Kumba Jallow

Cuïnera

Maimuna Baldeh

Cuïnera

Nyima Sabally

Personal de neteja

Maruwana Jallow

Personal de neteja

Jamboye Camara

Seguretat

PRÀCTIQUES I VOLUNTARIAT

A l'àmbit social al nostre país s'ha comptat amb:

Voluntariat:

- Robert Galduff, digitalització logística del programa Comparteix el Menjar
- German Álvarez, informàtica
- Michael Swann, pàgina web

Pràctiques:

- Núria Sitjà Gras, estudiant de dietètica i nutrició
- Beatriz Perez, estudiant de nutrició
- Anna Jin Ferrer, estudiant de nutrició
- Maribel Espinosa, nutrició comunitària
- Andrea Ankovic, estudiant de nutrició
- Daniela Suarez, estudiant de nutrició
- Ana Carolina Sequeira, estudiant de nutrició
- Ana Beatriz Almeida, estudiant de nutrició
- Jade Petit, estudiant de marketing
- Aleix Sibera, estudiant de nutrició
- Júlia Latorre, estudiant de nutrició
- Ruth Miranda, estudiant de ciències polítiques
- Eva Poloz, estudiant de ciències polítiques

A l'àmbit de cooperació internacional, s'ha comptat amb:

Voluntariat:

- Gloria Gonzalez-Azpeitia, pediatra professora de la ULPGC
- Anna Puigderrajols Triadó, doctoranda en drets humans i dret penal internacional
- Maimouna Sabaly Balde, experta en codesenvolupament

10. COMPTES AUDITADES 2024

Ingressos totals	250.960,94 €
Despeses totals	248.590,58 €
Resultat de l'exercici	2.370,36 €

TOTAL INGRESOS: 250.960,94€

ENTITATS COL·LABORADORES

EMPRESES COL·LABORADORES

SUPORT INSTITUCIONAL

AMB EL SUPORT INSTITUCIONAL DE

**Generalitat
de Catalunya**

**Ajuntament de
Barcelona**

**Gobierno
de Canarias**

**Diputació
Barcelona**

FECAM
Federación Canaria de Municipios

**Oficina Catalana
del Canvi Climàtic**

"la Caixa"

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
Fundació URV

SOC

**Servei d'Ocupació
de Catalunya**

Col·laboració acadèmica

ULPGC
**Universidad de
Las Palmas de
Gran Canaria**

Blanquerna
UNIVERSITAT RAMON LLULL

emav

ESCOLA DE MITJANS
AUDIOVISUALS

**Universidad
Europea** MADRID

UVIC

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

UNIVERSITAT
Carlemany

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Universitat
Oberta
de Catalunya

laSalle

UNIVERSITAT RAMON LLULL

NUTRICIÓ SENSE FRONTERES

www.nutriciosensefronteres.org

@nutriciosensefronteres

/ONGNutricioSenseFronteres

/nutrició-sense-fronteres

"Treballem per promoure el dret a l'alimentació tant al Sud com al Nord Global, conscients que cal avançar cap a un nou model alimentari més just per a tothom."

